

Els Arnau. Visions i versions d'un mite

A la introducció del millor estudi monogràfic que tenim sobre la figura del comte Arnau, el seu autor, Josep Romeu i Figueras, va afirmar categòricament: «... és el mite més popular, més discutit i comentat, més apassionadament representatiu d'una mentalitat d'un poble».

El document més antic sobre el comte Arnau és la famosa cançó tradicional que hem de datar en algun moment entre finals del segle XVI i començaments del segle XVII. La cançó va emergir al ripollès i es va acabar estenent per tot Catalunya i saltant cap a Mallorca.

La va recollir per primer cop el folklorista Marià Aguiló, que la va passar a l'escriptor Pau Piferrer, que, al seu torn, la va revelar a l'erudit Manuel Milà i Fontanals. Després de diverses temptatives, Milà va donar a conèixer la versió estàndard de la cançó a la seva obra *Romancerillo catalán: canciones tradicionales*, publicada el 1882.

A partir del moment del descobriment públic de la lletra de la cançó fixada per Milà, el sistema literari català es va apropiari de la figura del comte i al llarg dels segles XIX i XX es va anar formant una autèntica tradició de recreacions que abraça tots els gèneres (poesia, conte, novel·la, teatre, guió televisiu, història, assaig) i que arriba pràcticament als nostres dies.

La mostra «Els Arnau. Visions i versions d'un mite» vol oferir l'espectador un resseguiment i una visibilització de l'extraordinària tradició literària que s'ha generat al voltant de la dramàtica figura del comte condemnat a cavalcar durant tota l'eternitat.

D. Sam Abrams

Edicions de la cançó del comte Arnau

-Manuel Milà i Fontanals. *Observaciones sobre la poesía popular*. Barcelona: Imprenta Narciso Ramírez, 1853. Top: 6-IV-1. La primera edició de la cançó del comte Arnau.

-Manuel Milà i Fontanals. *Romancerillo catalán: canciones tradicionales*. Barcelona: Librería Álvaro Verdaguer, 1882. Top: Res 125-8°

-Aureli Capmany. *Cançoner popular*. Barcelona: La Renaixensa, 1903-1913. (3 vols.). Top: M-8-337-338-339. L'edició de la cançó del comte Arnau que Maragall va utilitzar.

-*El Comte Arnau: cançó popular* (harmonitzada per Enric Morera). Barcelona: L'Avenç, 1897. Top: 2006-4-C28/39.

-*Cançoner popular de Mallorca*, replegat i ordenat, amb nombroses variants, pel P. Rafel Ginard Bauçà. Palma de Mallorca: Moll, 1966-1975. (4 vols.). Top: 2002-8-20084. El text de la versió mallorquina de la cançó.

Versions poètiques

-Anicet de Pagès de Puig. *Poesies*. Barcelona: Il·lustració Catalana, 1906. Top: Tus-8-8653, 8-III-14.

-Jacint Verdaguer. *Ayres del Montseny*. Barcelona: Joventut, 1901. Top: Verd. 9-I-27.

-Miquel Ferrà. *A mig camí: poesies*. Barcelona: Impremta Altés, 1926. Top: A83-8-4584.

-Josep M. de Sagarra. *El Comte Arnau: poema*. Barcelona: Llibreria Catalonia, 1928. Top: 2013-8-5508.

-Guillem Colom. *El Comte Mal*. Palma: Moll, 1950. Top: 83-8-10230. La recreació literària més destacada de la versió mallorquina del mite.

-Joan Brossa. *Poesia rasa: tria de llibres, 1943-1959*. Barcelona: Ariel, 1970. Top: 83-8-10842.

-Agustí Bartra. *Rapsòdia d'Arnau*. Barcelona: Vosgos, 1974. Top: 2006-8-23513.

Edicions del comte Arnau de Joan Maragall

-*El comte Arnau*. Manuscrit autògraf de Joan Maragall. Top: mrgll-Mss. 7-2-8c/1-4.

-Joan Maragall. *Visions & Cants*. Barcelona: L'Avenç, 1900. Top: 83-8-1679. Inclou la primera part del poema de Maragall, titulat «El Comte Arnau».

-Joan Maragall. *Enllà: poesies*. Barcelona: L'Avenç, 1906. Top: 9-V-82. Inclou la segona part del poema de Maragall, titulat «L'ànima».

-Joan Maragall. *Seqüències*. Barcelona: L'Avenç, 1911. Top: 83-8-C104/9. Inclou la tercera part del poema de Maragall, titulat «La fi del comte l'Arnau».

-Joan Maragall. *El Comte Arnau*. Barcelona: Club de Bibliòfils de l'Institut-Escola de la Generalitat de Catalunya, 1937. Top: 3-V-13.

-Joan Maragall. *El Comte Arnau*. Barcelona: Edicions de la Rosa dels Vents, 1938. Top: 2003-8-18376.

-Joan Maragall. *El Comte Arnau*. Barcelona: Edicions 62, 1981. Antologia Catalana, 71. Top: 2006-8-21994.

-Joan Maragall. *El Comte Arnau*. Barcelona: Edicions 62, 1986. El Garbell, 20. Top: 1999-8-5957.

-Joan Maragall. *El Comte Arnau*. Barcelona: Educaula, 2010. Top: mrgll-(POE) Com.

Versions teatrals

-Frederic Soler. *Lo Comte l'Arnau: llegenda dramàtica en un pròleg i dos actes*. Barcelona: Llibreria d'Eudalt Puig, 1900. Top: Rull 1880-8°.

-Enric Morera. *El Comte l'Arnau: visió llegendària*, lletra d'en Josep Carner, música del mestre Enric Morera. Barcelona: Impremta Henrich y Companyia en Comandita, 1905. Top: 2009-12-C 28/6.

-Antoni Ribera. *El Comte Arnau: poema dramàtic*. Barcelona: Jové, 1951. Top: 83-8-22359.

Joan Brossa. *Teatre complet, 2. Poesia Escènica, 1955-1958*. Barcelona: Edicions 62, 1973-1983. Top: SL 849.9-82 "19" Cla-12°.

Miquel Arimany. *El Comte Arnau*. Barcelona: Arimany, 1968. Top: AtS-8-6521.

-Ambrosi Carrion. *Comte l'Arnau: tragèdia en dues parts*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1972. (2 vols.). Top: SL 946.71(082)Bib.

-Rodolf Sirera. *Arnau: aportació teatral a un mite clàssic*. Barcelona: Edicions del Mall, 1984. Top: 1994-8-7967.

-Joan Maragall. *El comte Arnau*, dramatúrgia d'Hermann Bonnín. Barcelona: Proa, 2011. Top: 2011-8-30241.

Versions narratives

-Victor Balaguer. *Amor a la patria*. Barcelona: Jepús y Villegas, 1858. Top: Tus-8-1959.

-Alfons Roure. *Els amors del Comte Arnau*. Barcelona [Imp. Garrafè], 1924. Top: A 83-8-4208.

-Xesc Barceló. *Arnau, els dies secrets*. Barcelona: Proa, 1994. Top: 2006-8-22314. Versió novel·lada de la sèrie televisiva dirigida per Lluís Maria Güell i emesa a TV3 la temporada del 1994.

-Jaume Terradas. *El crit del comte Arnau*. Barcelona: Cruïlla, 2002. Top: 2003-8-16080.

Versions musicals

-Felip Pedrell. *El Comte Arnau* (Reducció per a cant i piano). Top: M. 810. Adaptació per a veu i piano de l'òpera de Pedrell sobre el poema de Joan Maragall.

-Maria del Mar Bonet. *Cavall de foc*. Barcelona: Picap, DL 1998. Top: 98-CD 725.

Estudis i monografies

-Josep Romeu i Figueras. *El Comte Arnau: la formació d'un mite*. Barcelona: Aymà, 1947. Top: RiA-8-1422.

-Josep Romeu i Figueras. *El mito de "El Comte Arnau" en la canción popular, la tradición legendaria y la literatura*. Barcelona: Archivo de Etnografía y Folklore de Cataluña (Instituto Balmes de Sociología), 1948. Top: Bad-4-66.

-Josep Ferrater Mora. *El llibre del sentit*. Santiago de Xile: El Pi de les Tres Branques, 1948. Top: 1-III-83.

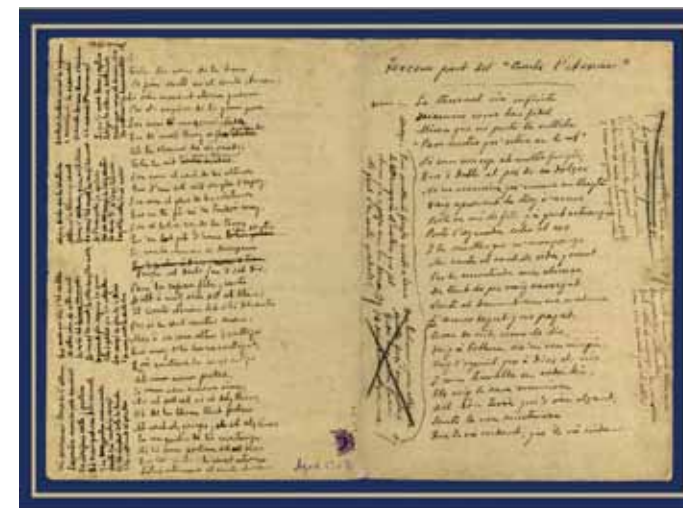
-Eugenio Trias. *El pensament de Joan Maragall*. Barcelona: Fundació Banco Urquijo/Edicions 62, 1982. Top: mrgll-BCrit. estudis Tri.

-Giuseppe Grilli. *El mite laic de Joan Maragall: "El Comte Arnau" en la cultura urbana de principis de segle*. Barcelona: La Magrana, 1987. Top: Bad-8-3801.

-Josep Camps. *El Comte Arnau i el Comte Mal: tres rutes literàries*. Argentona: L'Aixernador, 1994. Top: 1994-8-7170.

-Lluís Quintana. *Joan Maragall i el Comte Arnau*. Barcelona: Claret, 1997. Top: mrgll-BCrit. EstudisQui.

Els Arnaus. Visions i versions d'un mite

El comte Arnau. Manuscrit de Joan Maragall

Biblioteca de Catalunya

Carrer de l'Hospital, 56

08001 Barcelona

Tel. 93 270 23 00

Fax 93 270 23 04

A/e: bustia@bnc.cat

http://www.bnc.cat

De dilluns a divendres, de 9 a 20 h

Dissabtes, de 9 a 14 h

**Del 27 de maig
al 23 de juny de 2014**